

«DESUNIÓ» MALLORQUINA

Jeroni Albertí, l'últim emperador

Per un tres i no res, Unió Mallorquina pot anar-se'n en orris a molt curt termini. Com sempre, l'ambició, que és un cuc que mai no s'està quiet, pot rosegat els ossos del partit i, fins i tot, menjar-se'n el moll.

Planas Sanmartí

El darrer congrés ordinari estava previst com una bassa d'oli amb aplaudiments i refermament de les estructures que són el seu bastiment. El president Albertí era intocable, i així era proclamat per tothom. Ningú no posa en dubte el seu liderat, deien. No hi ha res contra el president, asseguren. Però una cosa són les paraules i una altra, quasi sempre, els fets. I el president Albertí va notar una mena d'emboscada, una vigilància per part d'aquells que es deien els seus fidels.

Així, ¿què va passar a Unió Mallorquina?

Us ho explicaré: la cúpula del partit, amb una excepció notable, la de la consellera d'Educació, Cultura i Esports, va decidir que era necessària una

Maria Antònia Munar, alcaldessa de Costitx i consellera d'Educació, Cultura i Esports.

renovació total, atesa la situació. La situació és que UM presideix el Parlament de les illes Balears, té dues conselleries, quatre diputats per la circumscripció de Mallorca, sis directors generals, un vice-president del Consell

Insular de Mallorca i vint alcaldes a l'illa. Rectificant *sir* Winston Churchill, es pot dir que mai tan pocs han tingut tant.

Tot i així, aquesta gent encara no en té prou, de manera que, per canviar-ho tot, per a no canviar res, preparen l'assalt a la Ciutat Prohibida i intenten convertir Jeroni Albertí en un darrer emperador al seu servei. ¿Què fan? Presenten una llista de quaranta-cinc noms que són una repetició de les actuals estructures i deixen fora una de les persones de més confiança del president Albertí: Maria Antònia Munar, alcaldessa de Costitx, consellera d'Educació, Cultura i Esports, diputada al Parlament de Balears i membre del Consell Insular de Mallorca. Amb ella, queden fora d'aquesta operació, estranyament anomenada renovadora o crítica, les persones del seu entorn, sobretot les que ocupen llocs de responsabilitat a la conselleria, Miquel Àngel Borràs, director general de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, i Pere Joan Morey.

Jeroni Albertí, per la seva banda, diu que no vol prendre aquestes cullerades i enceta el congrés tot dient que no es presenta a la reelecció. Això de presidir un partit amb un consell polí-

tic que no li va i un secretari general no desitjat, és massa fins i tot per al fundador d'UM. Així que Jeroni Albertí diu que se'n va i que ja us ho fareu. I deixa el mort a les mans dels renovadors.

JAUME SANTANDREU, CAPELLÀ I LÍDER D'ERC A MALLORCA

La paraula independència posa nerviosos els governants

Jaume Santandreu, 50 anys, capellà, escriptor, polític, és un dels homes més populars i carismàtics de Mallorca. Ara hi organitza la primera agrupació d'Esquerra Republicana de Catalunya.

X. Sastre

Per què Esquerra Republicana de Catalunya a Mallorca, ara?

—Creim que omplim un buit dins el ventall de la política mallorquina. Això no vol dir que sigui la millor solució, però s'havia de fer alguna cosa. S'ha arribat al límit pedagògic, perquè es van repetint les mateixes paraules...

—*Tu ja apuntes que hi ha una espècie de repetició, d'oportunisme, potser, dels partits que ara coincideixen a autodenominar-se nacionalistes.*

—Sí, jo ho veig com un esport. Van posar el llistó on deia Democràcia i bé, al principi, ens perseguia la policia. Després tothom era democràtic. Fins i tot en Cirerol, un falangista que va ser el primer president del Parlament de les illes Balears. Després va arribar l'Autonomia. AP hi va votar en contra i ara tots parlen d'ampliar l'Estatut d'Autonomia. Quan Josep Maria Llompart, durant la diada de l'Autonomia, es va atrevir valentament a dir *català*, les 30.000 persones congregades no el mataren de miracle. Ara, la llei diu clarament que la nostra llengua és el català. Ara, els d'AP se'n van a Madrid a parlar de nacionalisme. Clar, un arriba a la pedagogia política: tothom accepta ja el nacionalisme i l'utilitza, llavors un pensa ¿i si posam Independència?, ¿donaran la passa els altres? I hem afegit també l'estat. Volem ser un estat.

—*¿No creus que aquesta campanya verbal entorn del nacionalisme que ha posat en marxa AP té l'efecte d'ampliar el titular d'un diari d'aquí, i prou?*

—Bé, ens queda la provocació d'aquest poble que està tan adormit. En aquests moments la paraula *independència* posa molt nerviosos els governants. Esquerra Republicana té, en aquests moments, tres paraules que posen molt nerviosos a tothom.

—*¿També hi ha l'intent que el PSM es plantegi una tàctica més radicalitzada?*

Jaume Santandreu.

—No hi ha cap voluntat de provocar friccions amb el PSM, que és el partit que més ha fet pel nacionalisme en aquestes illes. Però bé, a uns ens ha tocat estirar i als altres empènyer. Del que es tracta és que no ho fem en sentits contraris.

—*Dins Esquerra Republicana de Catalunya hi ha dos corrents, els més moderats i els més radicals. ¿Quin paper jugarà l'agrupació de Palma?*

—Bé, jo crec que tant els vells com els joves són molt radicals. Jo crec que, la imatge de moderació, l'han donada els militants intermedis, com, per exemple, Hortalà, que va pertànyer al govern de Pujol. Bé, no crec que hi hagi gent que pensi diferent dins el partit, però sí que hi pot haver una manera distinta de veure la tàctica. Passa com al PSM, on la qüestió rau si primer som d'esquerres o nacionalistes, si s'han de conservar els vots i no espantar la gent o, en canvi, posar el llistó més alt i parlar d'alliberament nacional. Jo, que he viscut a les colònies, pens que és més important l'alliberament i després que vengui l'esquerra. No hi pot haver un partit d'esquerres si primer no hi ha una passa de llibertat. El més important és el territori. □

El congrés es torna assembleari i els crítics perden els papers. La veritat és que el congrés s'ha tornat un cul-de-sac. No té sortida. La mesa proposa suspendre'l i convocar-ne un altre d'extraordinari per donar temps a presentar candidatures —una, almenys— a la presidència, perquè els estatuts diuen que, sense president, el partit és mort. És a dir, no n'hi ha cap.

Els crítics veuen que l'assumpte se'ls escapa de la mà i es posen fermes: volen votar. Primer, voten per si volen votar. Sí, volen votar. Després, el líder, Pere Joan Morey, explica que, encara que surti elegit un consell polític i un secretari general, no podran prendre possessió dels càrrecs fins que no hi hagi president de bell nou. Tornem-hi. Ara voten per si han de votar o per si es desdiuen. I es desdiuen. No hi ha votacions.

El congrés acaba com el rosari de l'aurora, però en pau. La gent vota i se'n va cap a casa. El congrés extraordinari és un fet. Els crítics han de presentar ara una nova llista, un secretari general i un president. El cap del corrent autorenovador, que no autocrític, diu que no està per la feina i els seguidors veuen com el seu líder ha batut tots els rècords de velocitat, però corrent en qualsevol direcció.

Ara tenen uns dies per reparar l'error, però allò de qui dia passa, any empeny, és fals en aquest cas. El president Albertí ja ha deixat ben clar que no presentarà candidatura. Tots els que foren marginats d'antuvi estan, ara, més quiets que el famós don Tancredo, i el partit pot trencar-se en qualsevol moment si els crítics no troben qui vulgui presidir-los, a tots, i fer-se càrrec de la direcció del partit i, no ho oblidem, de les finances.

¿Què passarà? Tornant a *sir* Winston Churchill, recordem aquella frase seva que assegurava que la futurologia és una ciència molt difícil. Tot afegint: si més no, pel que fa a la predicció del futur. Doncs, això. Ara estem esperant tots. I els crítics vagant pel desert a la recerca d'un Moisès que els ajudi a sortir-ne.

La desunió és un fet, ara com ara. A Mallorca, quan les coses van mal dades, diuen: tot s'arreglarà amb una bona aigua. Però, em sembla que ja ha acabat de ploure, de manera que hauran de treballar de valent perquè la desunió Mallorquina torni a ser Unió Mallorquina.

Aquesta tragicomèdia, explicada per Josep Pla, tindria un comentari final molt seu i, a la vegada, molt adequat: una collonada! □